

Armoede in de evenaarsprovincie

Ook reeds in de koloniale tijd gold de Evenaarsprovincie een beetje als het arme broertje onder de zes toen bestaande provincies. Het feit dat die Evenaarsprovincie nu in vijf stukken verdeeld is (Tshuapa, Equateur, Noord-Ubangi, Zuid-Ubangi, Mongala), heeft daar geen verbetering in gebracht, en de onafhankelijkheid natuurlijk evenmin.

DOOR GUIDO BOSTEELS

Een schrijnend beeld van de huidige toestand wordt ons gebracht door Théodore Trefon, onderzoeker verbonden aan het Afrikamuseum te Tervuren, die pas teruggekeerd is van een studiereis ter plaatse. In de komende weken verschijnt trouwens een boek van zijn hand waarin hij nader op deze toestanden zal ingaan.

De mensen in dat gebied hebben doodgewoon niets : geen werktuigen, nauwelijks kleren, die overigens doodversleten zijn, en hun dagelijkse voeding bestaat enkel uit chikwange, vis en af en toe een beetje wild. Het is begrijpelijk dat het wild zeldzaam geworden is want zelfs het kweken

van kippen, konijnen of geiten blijkt nog steeds niet tot de geplogenheden te zijn doorgedrongen. Olifanten zijn nagenoeg uit het gezichtsveld verdwenen, dat is ook onvermijdelijk als men weet dat ivoor in de sluikehandel tegen 500 dollar per kilo verhandeld wordt, daar waar boswachters recht hebben op een salaris van 100 dollar per maand, aldus de onderzoeker.

Voor zover er aan landbouw gedaan wordt, gebeurt dit nog steeds zoals van oudsher "rotatief" : wanneer de grond uitgeput raakt wordt een stuk bos platgebrand, waar dan nieuwe teeltvelden in gebruik worden genomen. Toch is de onderzoeker niet uitermate ongerust over de vrijwaring van het bosgebied, want gelukkig blijft

de bevolkingsdichtheid nog binnen redelijke perken. Hier is volgens de onderzoeker trouwens een religieuze dimensie mee gemoeid : diepgelovig als de mensen zijn, menen zij dat de natuur aan God behoort en dus niet kan verdwijnen. Overigens is het hem opgevallen dat de kerken overal in goede staat bewaard zijn gebleven. Het is ook onnodig te zeggen dat het wegnemen totaal teniet gegaan is. Men verplaatst zich dus langs smalle paadjes per fiets of te voet, zoniet per prauw. Wie enig wild buit heeft kunnen maken schrikt er niet voor terug twee weken onderweg te zijn om zijn waar aan de man te brengen. Er is trouwens ook weinig geld in omloop.

Er zijn ook geen klinieken meer. Bij gebrek daaraan neemt men uiteraard zijn toevlucht tot de traditionele geneeskunst. Er is natuurlijk ook geen elektriciteit. In Mbandaka heeft Th. Trefon wel hier en daar zonnepanelen gezien, die radio-ontvangst mogelijk maken. Men vraagt zich overigens wel af hoe de levensomstandigheden wel kunnen zijn in die stad, die nu niet minder dan 700.000 inwoners telt. Een ding is in elk geval zeker : van de centrale overheid verwacht de overigens gulhartige bevolking helemaal niets meer : aangezien de hele provincie tot de invloedssfeer van Jean-Pierre Bemba behoort, heeft de minister van het Plan er geen belangstelling voor. ■

Photo F. Hessel

Zicht op Mbandaka in 2008.